

PROTOKOL O POSTUPANJU ŠKOLE U KRIZNIM SITUACIJAMA

Članak 1.

Protokol se odnosi na preveniranje mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece, kao i svih zaposlenika koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Temelji se na odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, Obiteljskog zakona, Konvencije o pravima djeteta, Nacionalnog programa za suzbijanje nasilja među djecom i mladima, Nacionalnog plana aktivnosti za prava i interesu djece i Pravilnika o radu škole te drugim relevantnim propisima. Utvrđuje obveze i odgovornosti, kao i načine postupanja ravnatelja, stručnih suradnika, nastavnika, učenika, drugih zaposlenika škole i/ili roditelja tj. skrbnika djeteta.

Članak 2.

Protokol jest jedan od akata Škole i javno je dostupan. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati učenike na satima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Članak 3.

Protokol sadrži:

- definiciju nasilja;
- postupanje škole u slučaju nasilja među djecom;
- postupanje škole u slučaju vršnjačkog sukoba;
- postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje o nasilju u obitelji;
- postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima koje vrši odrasla osoba u školi (nastavnik, roditelj, drugi zaposlenik škole, nepoznata osoba);
- postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslošću osobom u školi;
- postupanje škole u slučaju nasilja prema zaposlenicima škole koje vrši učenik škole;
- evidenciju škole o sukobima i nasilju u školi;
- obrazac za opis događaja koji popunjava osoba koja je izazvala događaj.

Članak 4.

Koordinator protokola o postupanju škole u kriznim situacijama (dalje: koordinator) je stručni suradnik pedagog.

Članak 5.

Definicija nasilja i sukoba vršnjaka preuzeta je iz Protokola o nasilju među djecom kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004. Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereni prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka ili drugih učenika učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima koje provodi jedno dijete ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenje glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uzinemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Nasilje podrazumijeva šest definirajućih čimbenika:

- namjera da se drugom nanese šteta ili ozljeda
- intenzitet i trajanje (opetovanost nasilničkog ponašanja)
- moć nasilnika (nerazmjer s obzirom na dob, snagu, brojčana nadmoć)
- ranjivost i nemoć žrtve
- manjak podrške
- posljedice.

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

Članak 6.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od sukoba vršnjaka.

Sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljeđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjer moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
- djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom pod svaku cijenu
- mogu dati razloge zašto su u sukobu
- ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
- mogu promijeniti temu i otici iz situacije u kojoj je došlo do sukoba.

Postupanje škole u slučaju nasilja među djecom

Članak 7.

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

U slučaju nasilja među djecom u školi svi zaposlenici Škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
- obavijestiti o događaju razrednika, stručnog suradnika škole ili ravnatelja.

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja - stručni suradnici Škole i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih zaposlenika Škole ili po potrebi pozvati djelatnike policije
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno pretpostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, otpratiti ili osigurati pratnju djeteta te sačekati liječnikovu preporuku o dalnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika
- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvjek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja
- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći djeci, svjedocima nasilja
- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvativost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u

kojem slučaju će se odmah izvijestiti područni ured Zavoda za socijalni rad, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a Škola će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u Školi

- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar Škole ili izvan nje (područni ured Zavoda za socijalni rad, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvijestiti ih o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom područnom uredu Zavoda za socijalni rad, odgovarajućim uredima i službama u županiji, policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima te o događaju izvijestiti Nastavničko vijeće Škole.

Postupanje škole u slučaju vršnjačkog sukoba

Članak 8.

U slučaju vršnjačkog sukoba svaki zaposlenik Škole dužan je:

- odmah prekinuti sukob među djecom; obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja Škole; razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
- dogоворити с уčеницима да се међусобно исприčају, прихвате рješение у којем нико неће побједити, да један другом надокнаде eventualну штету
- dogоворити с учицима да попуне одговарајући образац о догађају, изнесу своје видјење догађаја и приједлоге за рјешење
- у slučaju да учиник чешице долази у такве sukobe с вршњацима разредник и стрučni suradnik ће pozvati roditelje u Školu с ciljem prevladavanja takve situacije и помоći учинику
- prema потреби учиник ће бити укључен у dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili defektološka помоћ) у Školi или изван Škole u dogovoru s roditeljima (starateljima)
- ako учиник учестало krši pravila, ne поштује dogovore, ne prihvata restituciju, Škola ће primijeniti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjeru
- у slučaju да све prethodno navedene mjere ne dovedu до poboljšanja ponašanja учиника и у slučaju nesuradnje roditelja Škola ће postupiti по точи 2. Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima.

Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji

Članak 9.

U slučaju da zaposlenik škole dobije informaciju ili ima sumnju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji ili je zanemareno, taj zaposlenik je dužan, u skladu s čl. 7 Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji (NN 70/2017), odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole.

Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

- obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s dalnjim postupanjem
- pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici Škole posjeduju
- ako je dijete zlostavlja jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja;
- upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom područnom uredu Zavoda za socijalni rad, policiji i odgovarajućim uredima i službama u županiji
- ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar Škole ili im preporučiti odgovarajuće ustanove
- ako je dijete zlostavlja oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome područni ured Zavoda za socijalni rad i postupati dalje u dogovoru sa službenicima Zavoda; ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati područni ured Zavoda za socijalni rad i odgovarajuće uredi i službe u županiji
- ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik Škole ili područnog ureda Zavoda za socijalni rad
- tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- surađivati s nadležnim područnim uredom Zavoda za socijalni rad i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta.

Postupanje Škole u slučaju nasilja prema učenicima koje vrši odrasla osoba u Školi (nastavnik, roditelj, drugi zaposlenik Škole, nepoznata osoba)

Članak 10.

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenika zlostavlja odrasla osoba u Školi (zaposlenik Škole, roditelj ili roditelj drugog učenika odnosno nepoznata osoba) zaposlenik Škole je obvezan:

- -odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika Škole ili drugog zaposlenika Škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema djetetu i obavijestiti policiju

- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika Škole
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi Škole da slučaj prijavi nadležnom područnom uredu Zavoda za socijalni rad, odgovarajućim uredima i službama u županiji, te Odjelu za sigurnost Ministarstva znanosti i obrazovanja
- o događaju obavijestiti nadležnom područni ured Zavoda za socijalni rad, odgovarajuće urede i službe u županiji, policiju te Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- stručni suradnik dužan je obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprečavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Nastavničkog vijeća Škole trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u Školi ili van Škole
- u slučaju da je dijete ozlijedeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijedeno, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratinji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik Škole ili nadležnog područnog ureda Zavoda za socijalni rad.

Postupanje Škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odrasлом osobom u školi

Članak 11.

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, zaposlenika Škole) prema drugoj odrasloj osobi u Školi (roditelju učenika ili zaposleniku Škole) te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor Škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u Školi, zaposlenik Škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje
- upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor Škole i zatražiti od nje da napusti prostor Škole
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- o događaju obavijestiti policiju, nadležni područni ured Zavoda za socijalni rad, odgovarajuće urede i službe u županiji te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

Postupanje škole u slučaju nasilja prema zaposlenicima škole koje vrši učenik

Članak 12.

U slučaju da je zaposlenik Škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od učenika Škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike Škole. Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mјera
- uključiti učenika u stručni tretman u Školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi van Škole
- o svemu izvijestiti nadležni područni ured Zavoda za socijalni rad, odgovarajuće urede i službe u županiji, a po potrebi i policiju
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u Školi, zbog čega je Škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pisanom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti odgovarajuće urede i službe u županiji te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru Škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

Obrazac za dojavu

Članak 13.

Sastavni dio ovog Protokola je Obrazac za dojavu koji je dostupan na MS Teamsu (Prilog 1.). Kada je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi zbog čega je Škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pisanom bilješkom izvijestiti kontakt osobu u odgovarajućem uredu i službi u županiji. Usmeno obavijest može dati svaki zaposlenik Škole, a pisano obavijest kao i eventualnu izjavu za medije isključivo ravnatelj Škole.

Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi

Članak 14.

Škola vodi posebnu Evidenciju o sukobima i nasilju u školi. Taj obrazac popunjava član Nastavničkog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća škole o događaju. Evidencija je dostupna na MS Teamsu (Prilog 2.).

Obrazac koji popunjava osoba koja je izazvala događaj

Članak 15.

Svaka osoba (učenik, nastavnik ili drugi zaposlenik Škole) koja je izazvala sukob ili nasilje popunjava neposredno nakon događaja navedeni obrazac te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku Škole. Taj obrazac je sastavni dio izvješća Škole o događaju, a dostupan je na MS Teamsu (Prilog 3).

Način postupanja odgojno - obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima

Članak 16.

U slučajevima sumnje da je došlo do tjelesnog i emocionalnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja, nesavjesnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja učenika (u dalnjem tekstu: nasilno postupanje) odgojno-obrazovni radnici, a po potrebi i suradnici u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu te ravnatelj u suradnji s nadležnim institucijama i tijelima obvezni su pokrenuti postupak radi zaštite prava učenika.

U slučaju povrede prava učenika iz stavka 1. ovoga članka svaki zaposlenik školske ustanove obvezan je, bez obzira na način na koji je došao do saznanja o mogućoj povredi prava učenika, odmah o tome izvjestiti razrednika ili stručne suradnike školske ustanove koji će o događaju i poduzetim mjerama izvjestiti ravnatelja i odgojno-obrazovnog djelatnika kojeg je ravnatelj ovlastio za postupanje u slučajevima povrede prava učenika.

U školskoj ustanovi ravnatelj će, sukladno organizaciji rada, ovlastiti jednu ili više osoba za postupanje u slučajevima povrede prava učenika. Osobe iz stavka 3. ovoga članka su stručni suradnik i dežurni nastavnik.

Stručni suradnik ili dežurni nastavnik dužni su ispuniti obrazac za prijavu nasilnog postupanja osim u slučaju sukoba vršnjaka.

U slučaju da je prava učenika iz stavka 1. ovoga članka povrijedio zaposlenik školske ustanove, ravnatelj je odmah obvezan pozvati zaposlenika, utvrditi činjenice, a u slučaju potrebe izvjestiti i nadležne institucije, odnosno postupiti sukladno propisima.

Članak 17.

U slučaju sumnje na povedu prava učenika iz članka 16. ovog Pravilnika odgojno-obrazovni radnik obvezan je odmah prijaviti ravnatelju ili stručnom suradniku postupanje na štetu učenika za koje je saznao obavljajući svoju dužnost.

U slučaju sumnje na počinjenje kaznenog djela odgojno-obrazovni radnici obvezni su osigurati da tragovi i dokazi počinjenoga kaznenog djela koji se nalaze u školskoj ustanovi do dolaska policije ne budu uništeni, skriveni, izmijenjeni ili otuđeni s mjesta događaja.

Ravnatelj i odgojno-obrazovni radnici obvezni su na zahtjev policije ustupiti dokumentaciju te pružiti saznanja o povredi prava učenika.

Članak 18.

U slučaju nasilja među učenicima, zaštitu prava učenika osigurat će odgojno-obrazovni radnici i ravnatelj postupajući u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima odnosno skupom postupaka i mjera koje su predvidjela nadležna tijela te propisima na snazi.

Postupanje u poduzimanju mјera zaštite u slučaju povrede prava učenika

Članak 19.

Odgojno-obrazovni radnici obvezni su učenike poučiti o njihovim pravima i načinu postupanja u slučaju povrede tih prava, a osobito o postupanju u slučajevima nasilničkog ponašanja.

Učenik ima pravo prijaviti razredniku, stručnom suradniku ili ravnatelju povedu svog prava, kao i uočenu povedu prava drugih učenika u školskoj ustanovi.

U slučaju da je pri povredi nazočan i zaposlenik školske ustanove, obvezan je odmah poduzeti mјere zaštite prava učenika i to:

- spriječiti nasilje između učenika, između učenika i zaposlenika školske ustanove i između učenika i druge odrasle osobe
- prijaviti povedu prava učenika stručnim tijelima školske ustanove

Školska ustanova obvezna je informirati roditelje/skrbnike o postupanju u slučaju povrede prava učenika.

Povedu prava učenika u školskoj ustanovi roditelj ima pravo prijaviti odgojno-obrazovnomu radniku ili ravnatelju.

Članak 20.

U slučaju da je učeniku uskraćeno pravo na:

- obaviještenost o svim pitanjima koja se na njega odnose
  - savjet i pomoć u rješavanju problema, a sukladno njegovom najboljem interesu
  - poštovanje njegova mišljena
  - pomoć drugih učenika školske ustanove
  - pritužbu koju može predati nastavnicima, ravnatelju i školskom odboru,
  - sudjelovanje u radu Vijeća učenika te u izradi i provedbi kućnog reda
  - predlaganje poboljšanja odgojno-obrazovnoga procesa i odgojno-obrazovnoga rada;
- učenik ili roditelj učenika izvješćuje razrednika koji je dužan poduzeti mјere kojima će se osigurati zaštita njegovih prava.

U slučaju da razrednik nije u mogućnosti osigurati zaštitu prava učenika, obvezan je o tome izvijestiti stručnog suradnika koji će mu pomoći u rješavanju pritužbe učenika te o tome pisano izvijestiti ravnatelja.

Ravnatelj je obvezan svaku pritužbu razmotriti i postupiti u skladu s propisima.

Članak 21.

U slučajevima nasilnog postupanja potrebno je postupiti na sljedeći način:

- ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik odmah nakon prijavljenoga nasilnog postupanja obvezan je obavijestiti roditelje te ih izvijestiti o svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznao, kao i o aktivnostima i mjerama koje školska ustanova poduzima
- zaduženi odgojno-obrazovni radnik pratit će učenika u slučaju da se on mora prevesti u liječničku ustanovu prije dolaska roditelja
- ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik odmah nakon prijave odnosno dojave nasilnog postupanja obavit će razgovor s učenikom žrtvom nasilnog postupanja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće
- ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik odmah nakon prijave odnosno dojave nasilnog postupanja obavit će razgovor s učenikom počiniteljem nasilnog postupka, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće
- ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik obavit će razgovor s drugim učenicima ili odraslim osobama koje imaju informacije o učinjenome nasilnom ponašanju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
- u razgovoru s učenicima odgojno-obrazovni radnici školske ustanove obvezni su pažljivo postupati, poštujući učenikovo dostojanstvo, privatnost i pružajući potporu svim sudionicima
- ako je riječ o osobito teškom obliku ili intenzitetu nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu u učenika koji su žrtve nasilnog događaja ili u drugih učenika koji su svjedočili tom događaju, potrebno je izvijestiti ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja koje će u slučaju potrebe osigurati pružanje odgovarajuće psihološke/stručne ili socijalno-pedagoške/psihološke pomoći, a po potrebi i druga nadležna ministarstva
- ako je riječ o učeniku s teškoćama, odgojno-obrazovni radnici obvezni su poštovati sve posebnosti vezane uz te teškoće.

Članak 22.

U slučajevima nasilnog postupanja, tijekom razgovora predstavnika policije s učenicima žrtvama ili počiniteljima nasilnog postupanja obvezno treba biti prisutan roditelj/skrbnik učenika, udomitelj, osoba kojoj je dijete povjereno na čuvanje ili odgoj ili stručna osoba Zavoda za socijalni rad.

Iznimno, kada osoba iz stavka 1. ovoga članka ne može ili ne želi nazočiti razgovoru s predstavnikom policije, uz njezino odobrenje razgovor u školskim prostorima može se obaviti u nazočnosti ravnatelja ili odgojno-obrazovnog radnika kojeg odredi ravnatelj.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka ne smije nazočiti razgovoru s učenikom ako postoji sumnja da je počinila djelo na njegovu štetu.

Do dolaska osobe iz stavka 1. ovoga članka u čijoj je prisutnosti potrebno obaviti razgovor, s učenikom će biti odgojno-obrazovni radnik kojeg odredi ravnatelj.

Članak 23.

U slučajevima nasilnog postupanja ravnatelj, razrednik ili stručni suradnik obvezan je:

- odmah izvijestiti roditelje učenika koji je žrtva nasilja i roditelje učenika koji je počinio nasilje o mogućim oblicima stručne pomoći učeniku u školi i/ili izvan nje
- osigurati stručnu pomoć učeniku koji je žrtva nasilja i učeniku koji je počinio nasilje.

Razrednik, stručni suradnik ili drugi odgojno-obrazovni radnik kojeg zaduži ravnatelj obvezni su:

- upozoriti učenika koji je počinio nasilje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvoga ponašanja
- obratiti posebnu pozornost upućuje li izjava učenika koji je počinitelj nasilja na sumnju da je on žrtva zanemarivanja, odgojne zapuštenosti ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje i o tome obavijestiti ravnatelja koji će izvijestiti nadležni područni ured Zavoda za socijalni rad, a u sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju
- obratiti posebnu pozornost upućuje li izjava učenika koji je počinitelj nasilja na učestale ili viševersne propuste u njegovu odgoju odnosno na sumnju da je on žrtva zanemarivanja, odgojne zapuštenosti ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje i o tome obavijestiti ravnatelja koji će odmah izvijestiti nadležni područni ured Zavoda za socijalni rad i zatražiti da isto tijelo u skladu sa svojim ovlastima dodatno procijeni stanje te prema svojoj procjeni pokrene predviđene postupke obiteljsko-pravne zaštite toga maloljetnog djeteta, a u sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvijestiti policiju
- izvijestiti roditelje učenika koji je počinio nasilje o događaju te naglasiti neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć u školi ili izvan nje (nadležni tim školske medicine, nadležni područni ured Zavoda za socijalni rad, obiteljski centar i slična obiteljska savjetovališta, kao i ustanove koje se bave zaštitom djece), izvijestiti ih o dužnostima postupanja školske ustanove koje proizlaze iz propisa vezanih uz obiteljsko-pravnu zaštitu maloljetne djece.

Članak 24.

U slučaju vršnjačkog nasilja odgojno-obrazovni radnici obvezni su organizirati razgovore, radionice ili savjetovanja za učenike s ciljem pomirenja učenika, stvaranja prijateljskog okruženja, razvoja tolerancije, poštovanja različitosti te primjene nenasilne komunikacije.

U slučaju povrede prava na zaštitu od diskriminacije odgojno-obrazovni radnici i ravnatelj obvezni su postupati u skladu sa Zakonom o suzbijanju diskriminacije.

O svim poduzetim aktivnostima i mjerama te svojim opažanjima odgojno-obrazovni radnici obvezni su voditi službene bilješke koje će u pisanim obliku predati ravnatelju, a na zahtjev dostaviti drugim nadležnim tijelima.

Članak 25.

U slučaju ponovljenoga nasilnog postupanja učenika školska ustanova obvezna je bez odgode, a u suradnji s liječnikom školske medicine i nadležnim područnim uredom Zavoda za socijalni rad, uputiti učenika koji je počinio nasilje na postupak procjene rizičnosti ponašanja, mentalnog i fizičkog zdravlja te obiteljskih prilika.

Članak 26.

Postupanje prema odredbama ovoga Protokola sastavni je dio radnih obveza zaposlenika i učenika Škole. Zaposlenik Škole koji se ne bude pridržavao odredaba ovog Protokola odgovoran je za povredu radne obvezе sukladno Zakonu o radu.

Učeniku koji se ne bude pridržavao odredaba ovog Protokola, odgovoran je prema odredbama Statuta, Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera.

Osobu koja se za vrijeme boravka u Školi ne bude pridržavala odredaba ovog Protokola, dežurni nastavnik ili ravnatelj udaljiti će iz prostora Škole.

Članak 27.

Ravnatelj Škole neposredno nadzire primjenu odredaba ovog Protokola.

Članak 28.

Izrazi koji se u ovom Protokolu koriste za osobe u muškom rodu, neutralni su i odnose se na muške i ženske osobe.

Članak 29.

Ovaj Protokol stupa na snagu od dana usvajanja na sjednici Školskog odbora.

KLASA: 602-02/23-01/121

URBROJ: 2103-2-4-23-2

Čazma, 6.10.2023.

Predsjednica Školskog odbora

Matea Gredelj, mag.ing.mech

Prilog 1

OBRAZAC ZA DOJAVU

ŠKOLA:	RAVNATELJ:	TEL.
ADRESA:	DATUM:	FAX.
Osoba koja je doživjela nasilje		
Osoba koja je počinila nasilje		
Datum i vrijeme događaja		
Mjesto događaja		
Posljedice događaja		
Poduzete mјere		
Tko šalje informaciju		

Prilog 2.

EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLOVSKIM VREDNOSTIMA

DATUM	SUDIONICI DOGADAJA	MJESTO I VRUJEME DOGADAJA	OPIS DOGADAJA	PODUZETE MJERE	OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGADAJ

Prilog 3.

OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA